

Filosofia de la Cultura

Codi: 100028
Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2502758 Humanitats	OT	3	0
2502758 Humanitats	OT	4	0

La metodologia docent i l'avaluació proposades a la guia poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

Professor/a de contacte

Nom: Joan Carles Cirera Izquierdo
Correu electrònic: JoanCarles.Cirera@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)
Grup íntegre en anglès: No
Grup íntegre en català: Sí
Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

No hi ha cap prerequisit per matricular-se de l'assignatura. Atès que som un grau d'humanitats, l'abordatge de l'assignatura es farà des d'una òptica tant filosòfica com històrica; i en la mesura que el temps ens ho permeti, interdisciplinària.

Objectius

El terme cultura és, sovint, un calaix de sastre on s'inclouen manifestacions pròpies i d'altres més indefinides que, pel seu caràcter, cal tipificar en altres camps del coneixement. Sense voler ser exhaustius intentarem redefinir històricament i filosòfica l'espai on es legitima la seva presència, així com, el procés mitjançant el qual l'individu transforma la condició merament biològica en matèria específicament cultural.

A partir d'aquí, examinarem les reflexions d'alguns pensadors que han analitzat què és, a què anomenem i sota quines condicions es fa palesa aquesta manifestació. També abordarem la relació que hi mantenim, a fi de permetre'ns situar el problema en les seves coordenades actuals.

El primer bloc del curs es desenvoluparà sota la forma de classes a càrrec del professor.

El programa del segon bloc es compondrà a partir de les propostes articulades més avall i recollides, en forma de treball escrit i exposició oral, pel conjunt dels

estudiants. Cada proposta d'aquesta segona part es conforma, avaluativament, en forma de ponència de Congrés. Els primers dies de classe s'especificaran tots els detalls i es contestaran els dubtes suscitats.

Competències

Humanitats

- Analitzar críticament la cultura de l'actualitat i les circumstàncies històriques en què s'inscriu.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
- Utilitzar adequadament els recursos i les metodologies que s'empren en l'estudi de la cultura contemporània.

Resultats d'aprenentatge

1. Assenyalar i discutir les principals característiques del pensament definitori d'una època i emmarcar-lo en el seu context.
2. Assenyalar i resumir el contingut comú de diverses manifestacions de diferents àmbits de la cultura.
3. Elaborar un resum a partir d'un text donat.
4. Escriure en un text acadèmic utilitzant el vocabulari propi de la disciplina
5. Identificar els mètodes propis de la història de la filosofia i utilitzar-los en l'anàlisi de fets concrets.
6. Indicar els principals temes de la història de la disciplina.
7. Participar en debats sobre fets històrics respectant les opinions dels altres participants.
8. Sintetitzar els coneixements adquirits sobre l'origen i les transformacions experimentades pels diversos camps d'estudi de la disciplina.

Continguts

Primer bloc

1. A què anomenem cultura? Freud, Adorno i Bataille

2. Origen i fi de la cultura. *Prometeu, Faust i Don Giovanni*

Introducció general històrica a la cultura moderna

3. ¿Una Il·lustració radical? Kant, Rousseau, Sade.

4. Construcció i crítica de la gran cultura europea del segle XIX-XX.

(Hegel , Marx y Nietzsche)

5. Poder, veritat i performativitat : De Foucault a Butler

Metodologia

Tot i que en les classes es tracten temes transversals i es promou un aprenentatge coherent de la interrelació entre cultura i filosofia, les classes s'organitzen com sessions amb estructura pròpia, sempre a la recerca del diàleg amb l'estudiant.

Les activitats formatives seran de tres tipus:

A- Dirigides

B- Supervisades (s'hauran d'adaptar, si cal, en el percentatge més adient, a la docència virtual, a través dels diversos sistemes existents (teams, powerpoints narrats, vídeos, podcasts... etc)

C- Autònomes.

1. Les classes impartides pel professor pretenen la màxima participació del conjunt de la classe. En el cas que es doni un entorn de no- presencialitat o semipresencialitat es prendran les mesures oportunes perquè l'alumne assoleixi tots els seus resultats d'aprenentatge.

2. Les exposicions s'enfocaran de forma i manera que facin possible el màxim d'interacció crítica i constructiva amb el conjunt de l'assignatura.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classe magistrals	50	2	5, 6, 8
Tipus: Supervisades			
Elaboració treball de curs	18	0,72	1, 4, 8
Tutories al despatx (grup)	4	0,16	
Tutories al despatx (personal)	4	0,16	
Tipus: Autònomes			
Estudi i preparació exàmens	24	0,96	6
Lectura bibliografia i apunts campus virtual	42	1,68	1, 2, 6, 8

Avaluació

El primer bloc es valorarà de la següent forma:

A. Farem dues proves escrites a classe que valdran 4 dels 10 punts

La revisió voluntària dels exàmens començarà el primer dia lectiu posterior a la publicació de les notes en el CV. Mitjançant una nota, paral·lela, s'indicaran horaris i dies d'atenció.

1. Una primera serà després de fer els dos primes temes (20% d la nota final).
2. La segona a l'acabar els altres tres (20% de la nota final)

El segon bloc serà avaluat a partir dels següents criteris:

A. 4 punts de treball en grup: 2 punts treball escrit (20% de la nota final) 2 punts exposició oral (20% nota final)

Entrega la penúltima setmana de curs. Defensa oral l'última setmana de curs. En cas de no poder-se realitzar la defensa oral per l'absència de presencialitat, es valorarà exclusivament la part escrita (40% de la nota final).

La revisió voluntària de la feina començarà el primer dia lectiu posterior a la publicació de les notes en el CV. Mitjançant una nota, paral·lela, s'indicaran horaris i dies d'atenció.

B. 2 punts (0.5x4) 20% de la nota final qüestions proposades a classe, comentaris de text (al llarg del curs) i discussions en grup via fòrum . La revisió voluntària de les qüestions començarà el primer dia lectiu posterior a la publicació de les notes en el CV. Mitjançant una nota, paral·lela, s'indicaran horaris i dies d'atenció.

Caldrà aprovar els dos blocs per fer-ho a l'assignatura. En cas contrari, serà necessari presentar-se a la recuperació.

La recuperació serà una prova general de tota la matèria exposada a classe. Per participar en la recuperació, és necessari haver estat prèviament avaluat en un conjunt d'activitats equivalent a un mínim de 2/3 parts de la qualificació final. La qualificació mínima, exigible, en la mitjana de l'assignatura serà de 3.5.

El treball només s'acceptarà si s'ha fet, prèviament, el procés de tutorització proposat pel docent.

Es considerarà "no avaluable" a tot estudiant que no hagi presentat evidències d'avaluació (lliuraments o proves per escrit) en un mínim d'un 30% de l'assignatura.

En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

En cas que les proves no es puguin fer presencialment s'adaptarà el seu format (mantenint-ne la ponderació) a les possibilitats que ofereixen les eines virtuals de la UAB. Els deures, activitats i participació a classe es realitzaran a través de fòrums, wikis i/o discussions d'exercicis a través de Teams, etc. El professor o professora vetllarà perquè l'Estudiant hi pugui accedir o li oferirà mitjans alternatius, que estiguin al seu abast.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Abstracs i comentaris de text	15%	1	0,04	1, 3, 8
Discussió en grups	5%	1	0,04	1, 4, 6, 8
Exàmens (2 proves escrites)	40%	4	0,16	1, 2, 5, 8
Presentació oral i escrita del treball de curs	40%	2	0,08	4, 7, 8

Bibliografia

Bibliografia general del curs:

-Adorno, T.W (2007) : *Dialéctica de la Ilustración*. Ediciones Akal, Madrid

-Adorno, T.W (2008) : *Crítica de la cultura y sociedad I* .Ediciones Akal. Madrid

-Adorno, T.W (2008) : *Crítica de la cultura y sociedad II*. Ediciones Akal. Madrid

-Anonim (2003): *Historia del doctor Johann Fausto* (s. XVI). Siruela. Madrid.

-Arendt, Hannah. (2005) : *La condición humana*. Barcelona. Paidós Iberica.

-Arendt , Hannah , Finkelkraut,Alain.(1989): *La crisi de la cultura*. Barcelona. Pòrtic.

-Bauman,Z (2002): *La cultura como praxis*. Barcelona. Paidós.

-Bauman,Z. (2002): *Modernidad líquida*. FCE. Buenos Aires.

-Burckhardt,J (2004): *La cultura del Renacimiento en Italia*. Akal. Barcelona

-Burckhardt,J(1999): *Reflexiones sobre la historia universal* .FCE. México.

-Burckhardt,J (2005): *Historia de la cultura griega*. 3 vols.Gredos. Madrid.

- Burke,P.(2006): *¿Qué es la historia cultural?*.Paidos Iberica. Barcelona
- Butler, Judith (2017): *El género en disputa. Paidós Ibérica. Barcelona***
- Cassirer, E. (1977): Antropología filosófica. México.FCE.
- Campbell, J. (2001): Loca sabiduría: así fue la generación beat. Barcelona. Alba.
- Cassirer,E. (1993): *Filosofía de la Ilustración*. FCE. México. @
- Eagleton, T (2001): *La idea de cultura*. Barcelona. Paidós.
- Èsquil (2000): *Prometeuencadenat*. La Magrana. Barcelona. @
- Freud, S (2008): *El malestar de la civilització*. Barcelona. Accent Editorial.
- Gadamer,H-G (1990): *La herencia de Europa*. Península. Barcelona.
- Gadamer,H-G (2001): *El inicio de la sabiduría*. Paidós. Barcelona.
- Geertz, C. (2005): *La interpretación de las culturas*. Gedisa. Barcelona.
- Goethe, J.W.(2009): *Faust*. Barcelona. Riurau.
- Hesíode (2000): *Els treballs i els dies*. La Magrana. Barcelona. (PDF) @
- Jaeger, W.(2001): *Paidea. Los ideales de la cultura griega*. FCE. México.@
- Kant, I. (1999): *En defensa de la Ilustración*. Alba. Barcelona.
- Kraye, J (2003): *Introducción al humanismo renacentista*. Barcelona. Akal.
- Lepénies,W.(2008):*Melancolía y utopía*. Arcadia. Barcelona.
- Marlowe, Ch. (2000): *La trágica historia del Doctor Fausto*. Cátedra. Madrid.
- May,S (1970): *Los Hippies: una contra-cultura*. Barcelona. Anagrama.
- Nietzsche, F.W.(2010): *La genealogía de la moral*. Biblioteca virtual universal. @

- Nietzsche, F.W.(2000): ***Sobre el porvenir de nuestras escuelas (1872)***. Barcelona. Tusquets.

- Philonenko,A(1984): ***Jean-Jacques Rousseau et la pensée du malheur***. Vrin. Paris.

- Rousseau, J.-J (1983): ***Discursos."Discurs sobre l'origen i els fonaments de la desigualtat entre els homes" (1755)***. Barcelona. Eds. 62.

- Safranski,R. (2000): ***El mal***. Tusquets. Barcelona.

- Sloterdijk, P (2006): ***Crítica de la razón cínica***. Madrid. Siruela.

- Sobrevilla, D. ed. (2006): ***Filosofía de la cultura***. Trotta. Madrid.

- Vattimo, G (1987): ***El fin de la modernidad***. Baercelona. Gedisa.

- Vernant, J-P (2000): ***L'univers, els déu i els homes***. Barcelona. Empúries.